

SVS zveřejnila Zprávu o činnosti v oblasti ochrany zdraví zvířat za rok 2022

24.5.2023 - Petr Vorlíček | Státní veterinární správa ČR

Státní veterinární dozor loni nejvíce zaměstnávaly dvě závažné nákazy - africký mor prasat (AMP), který se po čtyřech letech vrátil do ČR a ptačí chřipka, kdy se úřední veterinární lékaři aktivně podíleli na likvidaci dvou desítek ohnisek tohoto onemocnění v chovech drůbeže. Mezi hlavní úkoly Státní veterinární správy (SVS) dlouhodobě patří především ochrana území ČR před zavlečením nákaz, které by mohly znamenat riziko pro člověka (zoonóza), nebo pro zdraví zvířat. V případě výskytu těchto nákaz SVS přijímá opatření k zamezení šíření těchto nákaz. Podrobné informace jsou dostupné v dokumentu, který SVS aktuálně zveřejnila na svém webu.

Dobrou zprávou je, že všechny ostatní v minulosti získané příznivé nakažové statusy se podařilo České republice udržet. Nakažové statusy uděluje členským zemím Evropská komise, nebo Světová organizace pro zdraví zvířat - WOAH. Jsou nesmírně důležité zejména pro mezinárodní obchod se zvířaty a živočišnými produkty.

Po více než čtyřech letech byl 1. 12. 2022 v ČR opět potvrzen AMP v populaci prasat divokých na území Libereckého kraje. Podobně jako v roce 2017 byla nákaza včas zachycena díky celoplošnému pasivnímu monitoringu. V jeho rámci jsou již od roku 2014 na celém území ČR vyšetřována všechna nalezená uhynulá nebo dopravním prostředkem sražená prasata divoká. Po potvrzení této nebezpečné nákazy SVS přijala celou řadu opatření s cílem zamezit šíření AMP v populaci prasat divokých a zejména zabránit jeho zavlečení do chovů domácích prasat.

V roce 2022 došlo oproti minulému roku ke snížení počtu ohnisek/případů vysoce patogenní ptačí chřipky (HPAI) a to jak v chovech drůbeže, tak u volně žijících ptáků. Celkem bylo potvrzeno 20 ohnisek HPAI v chovech drůbeže a dva případy u volně žijících ptáků.

V loňském roce také pokračoval Národní program pro tlumení salmonel v chovech drůbeže. Z výsledků programů za rok 2022 lze konstatovat, že došlo ke snížení výskytu sledovaných sérotypů salmonel (*S. Enteritidis* a *S. Typhimurium*) ve výkrmu brojlerů a krůt a také v chovech nosnic produkujících konzumní vejce. Navíc v těchto kategoriích bylo dosaženo cílů stanovených evropskou legislativou. V rodičovských chovech nebyl cíl splněn, a to znamená zvýšení frekvence odběru vzorků v tomto programu v následujících dvou letech.

U koní bylo v roce 2022 prováděno plošné sledování výskytu protilátek proti západonilské horečce, která se ojediněle v ČR vyskytuje i u lidí. Z celkového počtu 853 vyšetřených koní byl pozitivní výsledek zjištěn u 33 koní.

Nebezpečným parazitem pro člověka je *Trichinella* spp. Případným rizikem pro člověka může být maso prasat divokých, v němž se mohou vyskytovat vývojová stadia tohoto parazita. Proto je prováděno vyšetřování všech ulovených prasat divokých na přítomnost vývojových stádií trichinel. V roce 2022 byl zjištěn jeden pozitivní případ u prasete divokého dovezeného do České republiky z Polska. Monitoring výskytu trichinelózy u volně žijících zvířat na celém území ČR zahrnuje i vyšetření čtyř uhynulých nebo ulovených lišek nebo psíků mývalovitých na 100 km². V rámci tohoto monitoringu byl v roce 2022 zjištěn jeden pozitivní nález u lišky.

Vzteklina je virové onemocnění teplokrevných živočichů, včetně člověka, které napadá nervový

systém a končí vždy smrtí. Od roku 2004 má ČR status státu prostého vztekliny. Riziko rozšíření nákazy na naše území však stále existuje, zejména vzhledem k nálezům v Polsku. Proto stále pokračuje monitoring zahrnující vyšetření čtyř lišek nebo psů mývalovitých na 100 km². Za rok 2022 bylo laboratorně vyšetřeno celkem 2 712 zvířat – celkem 2598 volně žijících zvířat (z toho 2 556 lišek) a 114 domácích zvířat (z toho 61 koček, 43 psů, 2 koně domácích, 2 myši laboratorních a 6 potkanů). Všechna vyšetření byla negativní.

Oproti předložskému roku se v ČR v roce 2022 snížil počet pozitivních případů nebezpečných nákaz ryb. V roce 2022 byla potvrzena čtyři ohniska koi herpesvirózy (KHV) u kaprů obecných i u koi kaprů. Nákazy virová hemoragická septikémie (VHS) a infekční nekróza krvevorné tkáně (IHN) v ČR v roce 2022 zjištěny nebyly. SVS řešila pět případů hromadných úhynů ryb z jiných než infekčních příčin. Nejčastější příčinou úhynu rybí obsádky byl úhyn z důvodu nedostatku kyslíku ve vodě.

Nejčastějším zdravotním problémem v chovech včel, který SVS v roce 2022 řešila, byl mor včelího plodu. V loňském roce bylo v ČR potvrzeno celkem 66 ohnisek této nákazy. Ve srovnání s předchozím rokem jde o podobný počet nově vyhlášených ohnisek za rok. V roce 2022 byl zaznamenán nejvyšší počet ohnisek v krajích Moravskoslezském, Pardubickém a Zlínském. Na stanovištích včel v Královéhradeckém a Moravskoslezském kraji byl loni prokázán výskyt hniloby včelího plodu.

<https://www.svscr.cz/svs-zverejnila-zpravu-o-cinnostech-v-oblasti-ochrany-zdravi-zvirat-za-rok-2022>